

LOCATIE	Henric van Veldekeplein
GEGEVENS	Objectnaam: monument Henric van Veldeke
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	<p>Objectbeschrijving: Op het plein van het Sint Servaasklooster, voorheen het Vredesplein, staat het standbeeld van Henric van Veldeke, dat in 1934 door Charles Vos is ontworpen. Het Vredesplein werd omgedoopt tot Henric van Veldekeplein. Het bronzen beeld van de dichter, in zittende houding, het aangezicht gericht op het beroemde bergportaal van de Sint Servaaskerk, geplaatst op een sokkel van basaltsteen, waarin de beeldhouwer een viertal regels beitelde van een van Veldeke's minneliederen:</p> <p>DE BLITSCHAP SUNDER ROUWE HET BIT EREN HE ES RIKE DAT HERTE DA DI ROUWE IN STET DAT LEVET JAMMERLIKE</p> <p>Jef Notermans, vertaalde de in hedendaags Nederlands bovengenoemd vers: HEM NOEM IK RIJK, DIE EEN WOLKENLOZE, EERVOLLE VREUGDE GENIET. DIEGENE DIE SMARTELIJK LIJDT IS EEN BETREURENSWAARDIG WEZEN.</p> <p>Henric van Veldeke is afgebeeld zoals beschreven op de eerste bladzijde van zijn Sint Servaaslegende namelijk; zittend en schrijvend, met naar links gewend hoofd, kijkend naar de Sint Servaasbasiliek. Met zijn rechterhand schrijft hij op een in zijn linkerhand gehouden stuk perkament, steunend op het rechterbovengedeelte van zijn over elkaar geslagen benen met gekruiste voeten. Zijn op antieke wijze gedrapeerde en met fibula op de linkerschouder vastgespelde lange mantel die over de achterzijde over de sokkel heen valt.</p> <p>Afmetingen: beeld: 1m25 x 56 x 1m15; sokkel: 1m63 x 56 x 96 Opschriften op de sokkel: Voorzijde: DAT IS VAN VELDEKEN HENRIC 12E EEUW Rechterzijde: HIJ HADDE SINT SERVAES VERKOREN TE PATRONE ENDE TE HEREN (tekst uit de St. Servaaslegende.) Linkerzijde: DE BLITSCHAP SUNDER ROUWE HET BIT EREN, HE ES RIKE DAT HERTE DA DI ROUWE IN STET DAT LEVET JAMMERLIKE (Tekst ontleend aan de Minneliederen.) Achterzijde: 10 SEPTEMBER 1934</p>

	<p>Henric van Veldeke (1134-1190) is de oudst bekende Nederlandse dichter uit de 12^e eeuw en werd vooral bekend door zijn Legende van St. Servaes. Onder zijn latere collega's verwierf hij de erenaam van 'De grootvader der Nederlandse dichteren altegader'. Op het Nederlandse Taal en Letterkundig Congres in 1876 werd voor de eerste keer de wens uitgesproken om in Maastricht een standbeeld op te richten van Henric van Veldeke. In september 1911 werd door de toenmalige burgemeester Mr. L.J. B. van Oppen en de wethouders van Maastricht een commissie samengesteld, belast met de voorbereidingen tot oprichting van een monument. Door allerlei omstandigheden heeft het tot september 1934 geduurd voor dit standbeeld, op de 800^e verjaardag van de dichter (10 september), door de toenmalige minister Marchant onthuld kon worden. Bij raadsbesluit werd het monument door de gemeente in eigendom aanvaard.</p>
<p>WAARDERING</p>	<p>Het beeld van Henric van Veldeke is van cultuurhistorisch belang vanwege de symbolische waarde van Henric van Veldeke als vertegenwoordiger van de Limburgse volkscultuur en taal en vanwege de uitbeelding van een passage uit de Sint Servaaslegende, die een directe verwijzing naar de naastgelegen Sint Servaaskerk is. Bovendien is het beeld van kunsthistorische waarde als onderdeel van het oeuvre van Charles Vos, die ook wel de stadsbeeldhouwer van Maastricht werd genoemd.</p>
<p>RICHTLIJNEN</p>	<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. <p>Objectgericht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behoud van het beeld op het naar Henric van Veldeke vernoemde plein, nabij de Sint Servaaskerk is van belang.